De Groote Oorlog

Sinds 1831 had ons land geen oorlog meer gekend. Tijdens de Frans-Duitse Oorlog van 1870 en 1871 had België wel massaal gemobiliseerd, maar tot een inval was het toen niet gekomen.

In de zomer van 1914 dachten velen dat de storm ook nu wel zou gaan liggen, maar ze hadden beter moeten weten. Al tien jaar eerder was de Belgische overheid op de hoogte gebracht dat Duitsland plannen had om via België Frankrijk binnen te trekken bij een oorlog.

In 1913 had de Duitse keizer Wilhelm II (foto) onze koning Albert I nogmaals gewaarschuwd dat Duitsland onze neutraliteit niet zou eerbiedigen en dat ons land niets kon beginnen tegen een Duitse overmacht.

Daarom had België in 1909 de dienstplicht ingevoerd voor één zoon per familie, in 1913 een algemene dienstplicht. Eerder waren ook grote fortengordels opgericht rond de strategisch belangrijke steden Luik, Namen en Antwerpen om een aanval te ontraden. Toch maakte de regering zich geen illusies: bij een Duitse aanval zou het Belgische leger zich op bevel van koning Albert I terugplooien op de linkeroever van de Maas.

Algemene mobilisatie 1914

In de zomer van 1914 liet de Europese crisis ook België niet onberoerd. Op 31 juli 1914, enkele dagen na het uitbreken van vijandelijkheden tussen Oostenrijk-Hongarije en Servië, werd in België een algemene mobilisatie afgekondigd. In totaal had ons land nu ruim 200.000 militairen onder de wapens. Aan de westgrens van Duitsland stonden evenwel bijna een miljoen beter uitgeruste Duitse militairen. Op 2 augustus om 19 uur ontving de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Julien Davignon een ultimatum: Duitsland vroeg de Belgische regering de toestemming om ongehinderd door ons land naar Frankrijk te trekken. Bij een weigering zou België als een vijand worden behandeld.

Er was nu geen weg meer terug. De Belgische ministerraad, voorgezeten door de koning, besliste zeer duidelijk de Duitse eis af te wijzen en liet dat op 3 augustus 's ochtends weten aan Duitsland.

Iedere soldaat kreeg meteen na de oorlog, en als aan bepaalde criteria werd voldaan, een zogenaamde Vuurkaart uitgereikt waarop hun verdiensten werden beschreven. Die konden ze gebruiken om van bepaalde administratieve of kleine financiële voorrechten (gratis vervoer, doktersvisite,…) gebruik te kunnen maken. Jean Medaer heeft dan ook een vuurkaart bekomen. Het liet hem vanaf de jaren ’30 toe om op zijn aanvraag vermeld te worden in het Guldenboek der Vuurkaart.

Uitleg over de eretekens

Het Oorlogskruis 1914-1918 met Palm

Dit nieuwe ereteken, een bronzen kruis, ingesteld op 25 oktober 1915, werd toegekend aan militairen voor een daad van moed tegenover een vijand. Naast daden van moed kwamen nog andere omstandigheden voor uitreiking in aanmerking: bv. militairen met minstens 5 frontstrepen (3 jaar frontdienst)

De palm werd toegekend als de militair een vermelding kreeg op de dagorder[1].

Het Overwinningsteken

Uitgereikt aan allen die dienst deden in het gemobiliseerde Belgische leger tussen 1 augustus 1914 en 11 november 1918. Deze bronzen medaille, aanvankelijk voorgesteld door de ***Franse Veldmaarschalk Foch***

als een inter-geallieerde medaille en als dusdanig ook aangenomen, werd ingesteld op 15 juli 1919.

Op de voorzijde is de overwinningsgodin afgebeeld met uitgespreide vleugels en staand op een wereldbol. In haar linkerhand houdt ze een lauwerkrans, in haar rechter een zwaard en een lauwerkrans.

De keerzijde toont, binnen een lauwerkrans, het Belgische wapen en omheen de rand is de tweetalige tekst:

"LA GRANDE GUERRE POUR LA CIVILISATION. DE GROOTE OORLOG TOT DE BESCHAVING"*.*

Het lint heeft de "regenboogkleuren"- type dat door alle geallieerden voor deze medaille werd gebruikt.

[1] Een **dagorder** is een proclamatie aan het leger waarin bijzonder nieuws, zoals een overwinning en de namen van militairen die zich bijzonder hebben onderscheiden, bekend wordt gemaakt. Een dagorder wordt aan de verzamelde troepen voorgelezen.
Men noemt een vermelding in een Dagorder een "Eervolle Vermelding".

De Medaille van de Vrijwillige Strijder 1914-1918

Toegekend aan Belgische of buitenlandse burgers welke zich vrijwillig aanmeldden om in de Belgische strijdkrachten te dienen en welke effektief, tijdens de Eerste Wereldoorlog, in een gevechtseenheid in een gevarenzone dienden gedurende tenminste 6 maanden. Op 17 juni 1930 werd deze bronzen medaille ingesteld maar later werd het uitreikingsgebied nog uitgebreid, zo bv. dienden vrijwilligers ouder dan 40 jaar slechts 3 maanden en vrijwilligers boven de 50 slechts 1 maand te hebben gedient. Medisch personeel kon de medaille toegewezen krijgen voor twee jaar dienst in onbezet België en nog anderebepalingen regelden de toekenning aan jongeren welke waren gevlucht uit bezet België, de toekenning ingeval van oorlogsverwonding, posthume uitreiking enz.

De voorzijde van de medaille toont de hoofden van twee vrijwilligers, de ene met een hoofddeksel anno 1830 (het jaar van de Belgische onafhankelijkheid) en de andere met een helm van 1914. Bovenaan staat een koningskroon op lauwertakken. De achterzijde draagt de jaartallen "1914-1918" in het midden en de tekst "VOLUNTARIIS PATRIA MEMOR"
omheen de rand. Het lint is donkerblauw.

Herinneringsmedaille van de oorlog 1914 – 1918

Toegekend aan hen die in de rangen van de Belgische strijdkrachten dienden gedurende de Wereldoorlog en voldeden aan de criteria voor de Overwinningsmedaille.

Deze bronzen, enigszins driehoekige medaille werd ingesteld op 21 juli 1919 en kon voorzien worden van een aantal emblemen: een kroon voor vrijwilligers, een zilveren staafje per frontstreep, een verguld staafje ter vervanging van 5 zilveren, een rood email kruis voor elke wondstreep enz. Frontstepen werden als volgt toegekend : de eerste streep na één jaar frontdienst, de volgende frontstreep voor elke volgende 6 maand frontdienst.

De voorzijde van de medaille toont het gehelmde hoofd van een soldaat waarbij de helm is versierd met een lauwertak. In de onderste hoeken van de medaille staan de jaartallen "1914" en "1918" terwijl bovenaan de medaille een klimmende leeuw, omgeven door een eikenlooftak (links) en een lauwertak (rechts) te vinden zijn. De ommezijde heeft een tweetalig inschrift, onder een koningskroon geflankeerd door een eikenlooftak (links) en een lauwertak (rechts) : "MEDAILLE COMMEMORATIVE / DE LA CAMPAGNE / 1914-1918 / HERDENKINGSMEDAILLE / VAN DEN VELDTOCHT".